دخدای دوستی
ثلور اعمال

شیخ العرب والعجم عارف باللہ حضرت اقدس
مولانا شاہ حکیم محمد اختر صاحب دامت برکاتہم

خانقاہ امدادیہ اشرفیہ
گلشن اقبال بلاک نمبر ۲ کراچی

دنیائے دوستی
کا طور اعمال

شیخ العرب والعجم عارف باللہ حضرتِ اقدس

مولانا شاہ حکیم محمد اختر صاحب دامت برکاتہم

خانقاہ امدادیہ اشرفیہ
گلشن اقبال بلاک نمبر ۲ کراچی

باسمه سبحانه وتعالیٰ

دولایت ومقام ته درسیدو ځلوراعماله چې حضرت مولا نا شاه حکیم محمد اخترصاحب دامت برکاتهم دقرآن کریم او احادیث نبوی په رڼاکښې وضع کړی دی په دې دعمل کولوډېر زیات ضرورت دی اوافایده وثمره یې ډېره عامه ده بې شمیره کسانو ته اللّٰه پاك د هدایت ذریعه ګرځولی دی اواینده هم دالله پاك څخه ددې دګټې اخستو امید لرو داچې د اردو ژبې څخه وپښتو ژبې ته ژباړل سوی دی نو ددې څخه ان شاء اللّٰه تعالیٰ هغه کسان چې اردو لیك اولوست نه لری هغه به هم ګټې برخه مندسی. بنده داترجمه وکتل ان شاء اللّٰه د اصل کتاب سره سمون لری اللّٰه پاك دی ومترجم ته اجردارین ورنصیب کړی.

عبدالقیوم آغا ١٤٢٨/١٢/٢

ناظم تعلیمات اشرف المدارس

تعلیمی بیان

عارف باللّٰه حضرت اقدس
مولانا شاه حکیم محمد اختر صاحب
دامت برکاتهم

څلور اعماله داسی دی چی څوك پرهغه باندی عمل وکی نو ترمرګ دمخه به انشاء اللّٰه تعالیٰ دخدای ولی سی او ددې اعمالو په برکت به انشاء اللّٰه تعالیٰ ددین پر ټولو احکامو باندی دعمل کولو توفیق حاصل کړی ځکه چی دا احکام خلګو ته مشکل معلومیږی په خاطرددې چی پرنفس باندی زور رائحی. کوم طالب علم چی د امتحان په پارچه کی مشکل سوالونه حل کړی هغه ته دآسانه سوالو حل کول ګران کارنه دی. نوبیا پرنفس دزور راوستلو سره او داللّٰه درضا دحاصلولو دپاره چی څوك پر لاندی ذکرسوی اعمالو باندی عمل وکي هغه ته به پرټوله دین عمل کول آسانه سی او هغه به داللّٰه دوست جوړسی.

① یو مټ ږیره پریښول

دبخاری شریف حدیث دی

﴿خَالِفُوا الْمُشْرِكِيْنَ وَفِّرُوا اللُّحٰى وَاَحْفُوا الشَّوَارِبَ وَكَانَ بْنُ عُمَرَ اِذَا حَجَّ اَوِ اعْتَمَرَ قَبَضَ عَلٰى لِحْيَتِهٖ فَمَا فَضَلَ اَخَذَهٗ﴾

(بخاری ج۲ باب تَقْلِيْمِ الْاَظْفَارِ ص۸۷۵)

ترجمه: دمشرکینو مخالفت وکړی ږیری پریږدی او بریتونه کوچنی کی.

او حضرت ابن عمرؓ چی حج یا عمره کوله نو بې خپله ږیره په خپل مټ کی ونیوله چی ترمټ به زیاته وه هغه بې غوڅی کړل.دبخاری شریف په بل حدیث کی راغلی دی چی رسول اللّٰه ﷺ وفرمایل

﴿اِنْهَكُوا الشَّوَارِبَ وَ اَعْفُوا اللُّحٰى﴾

(بُخاری ج۲ بابُ اعفاء اللّحٰی ص۸۷۵)

ترجمه: بریتونه ښه کوچنی کی او ږیری لوی کی.

نوبیا یومټ ږیره پریښول واجب ده لکه څنګه چی د وترلمونځ واجب دی، دکوچنی اخترلمونځ یا دلوی اخترلمونځ واجب دی همدا رنګه یومټ ږیره پریښول هم واجب ده اودڅلورو امامانو پردې باندی اجماع ده، دیوه امام په دې کی اختلاف نسته. علامه شامی لیکلی دی

﴿اَمَّا اَخْـذُاللِّحْيَةِ وَهِىَ مَادُوْنَ الْقُبْضَةِ كَمَا يَفْعَلُهُ بَعْضُ الْمَغَارِبَةِ وَمُخَنَّثَةُ الرِّجَالِ فَلَمْ يُبِحْهُ اَحَدٌ﴾

(شامی جلد۱ص۱۲۳)

ترجمه: دږیری وهل چی هغه ترمټ کمه وی لکه ځینی مغربی اوسیدونکی او خناثا (نرښځوکی) یې کوی دهیچا په نیز جوازنه لری.

حکیمُ الامت مجددُ الملت حضرت مولانا اشرف علی

تهانوی رحمة اللّٰه علیه په خپل کتاب بهشتی زیور حصه ۱۱ صفحه نمبر ۱۱۵ کی لکیلی دی چی دږیری خریل یا کونډی کول یعنی تریوه مټ کمول دواړه حرام دی او ږیره دزامی ځخه ده پدې خاطر تر زنی لاندی هم باید یومټ وی او دمخ یوطرف او بل طرف هم باید یویو مټ وی یعنی درو سرو طرفوته یومټ ږیره پریښول واجب ده. ځینی خلګ خو تر زنی لاندی ږیره یومټ پریږدی مګر دمخ یو طرف اوبل طرف کوچنې کی، ښه پوه سی چی ږیره درو سرو طرفوته یومټ پریښول واجب ده که په یوه طرف کی هم تر یوه مټ د وریجی د دانې په اندازه کمه وی نوداسی کول حرام او ګناه کبیره ده.

(۲) بجلکی ښکاره کول

دنارینوو دپاره بجلکی پټول حرام او ګناه کبیره ده.دبخاری شریف حدیث دی

﴿ مَااَسْفَلَ مِنَ الْكَعْبَيْنِ مِنَ الْاِزَارِفِى النَّارِ ﴾

(بخاری ج۲ص ۸٦١بَابُ مَااَسْفَلَ مِنَ الْكَعْبَيْنِ فِى النَّارِ)

ترجمه: په ازار (پرتوګ، لُنګ، اوږد قمیص، لنګوټه، پټو او داسی نور) سره چی دبجلکو هرڅونه حصه پټه سی د دوزخ په اور به سوځی.

معلومه سوه چی بجلکی پټول کبیره ګناه ده ځکه چی پرصغیره ګناه باندی د دوزخ عذاب نسته. حضرت مولانا خلیل احمد سهارن پوری رحمة اللّٰه علیه په بذل المجهود شرح ابی داؤد کی لیکلی دی چی د ازار څخه معنٰی هغه لباس دی چی دپورته څخه کښتی ته راغلی وی لکه پرتوګ، لُنګ یا اوږد قمیص او داسی نور چی په دغه باید بجلکی پټی نسی. کوم لباس چی دلاندی دخوا پورته راځی لکه جرابی په دغه بجلکی پټول ګناه نه لری.

لهٰذا که غواړې چی بجلکی پټی کې نوجرابی وکه لیکن دجرابی داستعمال باوجود هم پرتوګ،

لُنګ، پټو یا اوږد قمیص او داسې نورشیان تربجلکو کښته ساتل جواز نه لرې بلکه په داحال کې هم دپورته څخه کښتې ته راغلې لباس د بجلکوڅخه پورته ساتل واجب دې او بجلکې په دووحالتو کې ښکاره کول ضروري دي

(۱) کوم وخت چې ولاړیاست

(۲) کوم وخت چې روان یاست.

که چیرې په ناسته کې یا په پروتې بجلکه په ازار پټه سې نوهیڅ ګناه نه لرې. بعضې خلګ دا فکرکوې چې بجلکې صرف په لمانځه کې باید ښکاره سې نو کله چې مسجد ته داخل سې پایڅې پورته کې دا یوه ډیره ناپوهې ده، ښه پوه سې چې بجلکې ښکاره کول صرف په لمانځه کې ضروري نه دې بلکه په وخت کې دولاړې او رفتار هم بجلکې ښکاره کول ضروري دې که نې ګناه کبیره پر لازمیږي.مولانا خلیل احمد سهارن پوري رحمة اللّٰه علیه فرمائي

﴿ وَهٰذَافِیْ حَقِّ الرِّجَالِ دُوْنَ النِّسَآءِ ﴾

(بذل المجهود کتاب اللباس ص٥٧)

او داحکم صرف دنارینوو دپاره دی، ښځو ته دبجلکو دپټولو حکم دی. یوصحابی و حضرت محمد ﷺ ته عرض و کی

﴿ اِنِّی حَمِشُ السَّاقَیْنِ ﴾

چی زما پوندی وچی سویدی.مطلب یی داوو چی ددې ناجوړی په وجه زه بجلکی پټولای سم؟ حضرت محمد ﷺ هغه ته دبجلکی د پوټولو اجازه ورنه کړه او ورته وئې فرمایل

﴿ اِنَّ اللّٰهَ لَا یُحِبُّ الْمُسْبِلَ ﴾

(فتح الباری ج١٠ کتاب اللباس ص٢٦٤)

ترجمه: اللّٰه تعالٰی دبجلکو دپټونکی سره محبت نه کوی. محترمو دوستانو فکر و کی چی په بجلکو پټولو باندی دخدای دمحبت څخه محروم پاته کیدل

داځنګه عقلمندی ده. حضرت محمدﷺ یو صحابی ته چی پټو پر مځکه وړپسی ځکیدی وفرمایل

﴿ اَمَالَکَ فِیَّ اُسْوَةٌ ﴾

(فتح الباری ج۱۰ کتاب اللباس ص۲۶۳)

ترجمه:آیا زما د ژوند په طریقه کی ستا دپاره نمونه نسته؟ بس د محبت دپاره خالی په ژبه دعوې کافی نه دی، محبت خو څوك دمحبوب پراطاعت باندی مجبوره کوی.

لَوْ کَانَ حُبُّکَ صَادِقاً لَاَ طَعْتَهٗ
اِنَّ الْمُحِبَّ لِمَنْ یُّحِبُّ مُطِیْعٌ

یعنی که چیری ته په محبت کی صادقه وای نو دمحبوب اطاعت به دی کولای ځکه چی عاشق دچاسره محبت کوی د هغه امرمنونکی او فرمانبرداره وی. بس دمحبت تقاضا داده چی موږ باید دالله اود رسول نافرمانی ونه کو، ددوی پر هرامر باندی عمل وکو نوبیا موږ په محبت کی رښتینی یو.

پورته ذکرسوی دوه عمله خو دنارينوو دپاره دی.ددې پر ځای دی ښځی لاندی ذکرسوی دوه عمله وکی نو انشاءاللّٰه تعالیٰ دخدای دوستانی به جوړی سی.

۱ شرعی پرده

نن سبا په يوه ګناه کی عام مبتلا يو او هغه دشرعی پردې نه کول دی. عام خلک خوخه کوې ځينی خاص کورنۍ هم پکښی اخته دی چی دفاميل (خاندان) دنامحرمو ځخه پرده نه کوی. ښځی چی دکوره ځخه وزی نو چادری وکی مګر دنامحرم دوستانوځخه پرده نه کوی که څه هم ددوی ځخه پرده کول دشريعت حکم دی ځکه چی ددوی سره ډيری اړيکی پيښيږی .لهٰذا دخاندان د نامحرمو سره ډير احتياط ضروری دی.

دښځو دپاره لاندی ذکر سوی دوستان نامحرمه دی پدې خاطر ددوی ځخه پرده کول ضروری ده.

دخاله میرہ، دعمه میرہ، د اکازوی، دعمه زوی، دخاله زوی، دماما زوی، دخورمیرہ، دمیرہ ټوله نارینه دوستان بیله خسرڅخه دا ټوله نامحرم دی. ښځو ته پکار ده چی دلیوره څخه پرده په خاصه توګه وکی. یوې ښځی دحضرت محمد ﷺ څخه پوښتنه وکړه چی موږ دلیوره (د میرہ د ورور) څخه پرده وکو، حضرت محمد ﷺ ورته وفرمایل چی لیورخو مرګ دی مرګ یعنی څرنګه چی مرګ ژوند ختموی همدا رنګه دلیوره څخه پرده نه کول دین برباده وی پدې خاطر دلیوره څخه باید داسی وبیریږي لکه څرنګه چی د مرګ څخه بیریږي، ځکه چی پدی کی فتنه ډیره ده پدې خاطر حضرت محمدﷺ په ټنګه سره داجمله وفرمایل.

دشرعی پردې دا مطلب نه دی چی دروازه په ځان پسی بنده که اوپه خونه کی کښینه بلکه که کور کوچنې دی نوغټې پوړنی ښه پرمخ را ایله که چی مخ دی

څوك ونه وینی اوپه پوړنی باندی بدن پټ که دکورکار کوه، لیکن که په کور کی څوك نه وی نو دنامحرم سره یوازی توب جائز(روا) نه دی او بې ضرورته د نامحرمو سره خبری مه کوی. که چیری یوضروری خبره وی مثلاً دکور سودا راغواړې نوپه پرده کی لږ په دروند آواز ورته ووایه اوپر یوه دسترخوان باندی دنامحرمو سره ډوډی مه خوری یائې دخپلو مړو سره وخوری یا ښځی دی یوځای وخوری او نارینه دې بېل ځای وخوری. دغه رنګه کوچنی هلکان په کورکی مزدوران کی کله چی هغه ځوانان سی نو دکور بی بی وائی چی دده څخه څه پرده کوم، دې خوما لوی کړی دی. ښه سرخلاص کړی چی دده څخه پرده کول واجب ده، دکوچنیوالی احکام جلا دی او دلویوالی احکام جلا دی، دکوچنی په پاکولو یا لویولو سره څه کیږی، هغه سی خوخپل اولاد هم په کوچنیوالی پاکوې او لمبوې مګرکله چی ځوان

سی بیا ئې هم پاکولای سې؟ دځوانی وروسته چی دخپل اولاد دپاره احکام بدل سول نو مزدور خو نامحرمه دی دده څخه پرده نه کول سخته ګناه ده.

همدا رنګه نن سبا یوه بله ناجوړی هم پیدا سویده هغه داده چی دې زما دینی ورور دی، دې زما دینی زوی دی. دخولی په ویلو سره نه څوك وروركیږی اونه زوی کیږی، ددوی څخه پرده ده.

(۲) دخاوند دحقوقو خیال ساتل

دښځو دپاره دخدای دوستی دحاصلولو دوهم خاص عمل دخاوند دحقوقو خیال ساتل دی.ددې عمل په برکت به انشاء اللّٰه تعالیٰ ودوی ته قُرب عظیم (داللّٰه تعالیٰ ډیر نژدیوالی) ورپه نصیب سی، اللّٰه تعالیٰ دخاوند ډیرحق ایښی دی، هغه ته ئی ډیرعظمت اوبُزرګی ور کړیده اوهغه یی پر ښځو باندی حاکم ګر ځولی دی. پدې خاطر خاوند

خوشحاله ساتل ډیرلوی عبادت دی اوهغه خوابدی کول ډیره ګناه ده.

رسول اللّٰه ﷺ فرمایلی دی هره ښځه چی پنځه وخته لمونځ کوی، دروژې په میاشت کی روژې نیسی او خپل عزت او ناموس ساتی یعنی بدکاری نه کوی او دخپل خاوند تابعداری او فرمانبرداری کوی نو هغې ښځی ته اختیاردی چی دهری دروازې څخه وغواړی جنت ته ولاړه سی یعنی دجنت په اتو دروازوکی دهری دروازې څخه ددې زړه وغواړی وجنت ته دی ورداخله سی.

رسول اللّٰهﷺ فرمایلی دی هری ښځی ته چی مرګ په داسی حال کی راسی چی دهغې خاوند دهغې څخه خوشحاله وی نوهغه جنتی ده. رسول اللّٰهﷺ وفرمایل که ما دخدای څخه ماسوا وبل چاته دسجدې امر کولای نوښځی ته به می حکم کړی وای چی خپل خاوند ته

سجده وکی (مګر بیله اللّٰه پاك څخه بل چاته سجده
کول روانه ده پدې خاطر ښځی ته هم روانه ده چی
خپل خاوند ته سجده وکی).

رسول اللّٰه ﷺ فرمایلی دی کله چی خاوند خپله ښځه
دخپل کار دپاره راوبولی نو فوراً دی وده ته راسی حتٰی
که په نغری یا دیګدان کی د ډوډی پخولو دپاره ناسته
وی هم دی وده ته راسی. رسول اللّٰه ﷺ فرمایلی دی که
خاوند خپله ښځه دخپل ځان سره دپری ایستلو (جماع)
دپاره راوبلله اوهغه نه ورغله اوخاوند داغسی په غصه کی
بیده سو نوټولی ملائکی ترسهاره پوری پردغه ښځی
باندی لعنت وایی اوکه چیری شرعی اوطبیعی عذر لری
نو وخاوند ته دی ووایی مثلاً دمریضی(حیض) شپې می
دی داشرعی عذردی یاکه ناجوړه وی نودی عذر ورته
وکی داطبیعی عذر دی.

رسول الله ﷺ وفرمایل چی په دنیا کی چی یوه ښځه خپل خاوند زهیره وی نوهره حوره چی په جنت کی دده کیږی وایی چی خدای پاك دی ستابیخ وکاږی دی مه زهیروه، دی خو یو څو شپې ستا میلمه دی، دی خوتا پریږدی وموږته راځی.

رسول الله ﷺ فرمایلی دی چی درې قسمه انسانان داسی دی چی دهغو نه لمونځ قبلیږی اونه یی یوه بله نیکی قبلیږی په هغو کی یوه هغه ښځه ده چی دهغې خاوند دهغې څخه ناراضه وی. یوچا درسول الله ﷺ څخه پوښتنه وکړه چی یارسول الله ﷺ ترټولو ښه ښځه کومه یوه ده؟ نبی علیه السلام وفرمایل هغه ښځه چی خاوند ئی هر وخت دهغې وخواته وګوری نوخوشحاله ئی کړی، چی هغه یوڅه ورته ووایی نودهغه خبره ومنی او په خپل ځان او مال کی هیڅ دده مخالفت ونه کړی او دخاوند یو حق دادی چی خاوند پرکور وی دده بی

اجازې نفلي روژې ونه نيسي، نه نفلي لمونځ وکړی او يوحق دخاوند دادی چی دخاوند ومخته به په خراب خيرن شکل سره نه واوسيږی بلکه په ښائست او سينګار سره بايد واوسيږی او دخاوند يوحق دادی چی دخاوند بيله اجازې دکورڅخه دباندی هيڅ ځای ولاړه نه سی نه دعزيز اوقريب کورته نه دبل چاکورته.

(۳) دنظر حفاظت کول

پدې معامله کښی نن سبا عام غفلت دی.بدنظری خلګ ګناه هم نه بولی.که څه هم دنظردحفاظت حکم اللّٰه تعالیٰ په قرآن پاك کی ورکړيدی.

﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنِيْنَ يَغُضُّوْا مِنْ اَبْصَا رِهِمْ﴾

ترجمه :اې نبی! تاسی ايمان والوته ووایاست چی د خپلو بعضو نظرو حفاظت وکړی.

يعنی نامحرمو انجونو او نامحرمو ښځوته مه ګوری.

دغه رنګه بې پرې اوبې بريتو هلکانو(لغړزنو) ته مه ګوری
یاکه چیری پریره او بریتونه یی هم راغلی وی او دهغو
طرف ته میلان (شوق) کیږی نو دهغو طرف ته کتل هم
حرام دی یعنی دکومو مخانو طرف ته په کتلو سره چی
نفس حرام خوند اخلی دداسی مخانو طرف ته کتل حرام
دی او دنظرحفاظت دونی ضروری دی چی اللّٰه تعالٰی په
قرآن کریم کی ښځوته جلا حکم ورکړیدی

﴿يَغْضُضْنَ مِنْ اَبْصَارِهِنَّ﴾

ښځی دی هم د خپل نظرحفاظت وکړی

حال داچی په لمانځه روژه اوپه نورو احکامو کی
ښځوته جلا حکم نه دی ورکول سوی بلکه نارینوو
ته حکم ورکول سویدی اوښځی دتابع سوی په حیثیت
پدې احکامو کی شاملی دی.

دبخاری شریف حدیث دی

﴿زِنَی الْعَیْنِ النَّظَرُ﴾

(بُخاری ج۲ کتاب الاستیذان زنی الجوارح دون الفرج ص۹۲۳)

ترجمه: د سترګو زنا ده نظر بازی.

بدنظره او زناکار دالله تعالٰی دوستی په خوب هم نسی لیدلای ترهغه وخته پوری چی ددغه کار څخه په رښتیا سره توبه ونه کاږی او دمشکوٰة شریف حدیث دی

﴿لَعَنَ اللّٰهُ النَّاظِرَوَالْمَنْظُوْرَ اِلَیْهِ﴾

(مشکوٰة کتاب باب النظر الی المخطوبه)

ترجمه: دالله تعالٰی لعنت دی وی پربدنظری کوونکی باندی او څوك چی خپل ځان دبدنظری دپاره مخ ته کی.

بس پرناظر (کتونکی) اومنظور (لیدونکی) دواړو باندی دالله رسول ﷺ دلعنت ښیرا فرمایلی ده، د اولیا دښیرا څخه بیریدونکی دی د سیدالانبیاء ﷺ دښیرا څخه

ویبریږی چې دحضرت محمد ﷺ دغلامی په صدقه کښی بزرګی حاصلیږی. لهٰذا که چیری پر کومه ښځه باندی سترګی ولګیږی نو ژر تر ژره سترګی واړوه یوه لحظه ئی هم پر هغې مه پریږده. نو بیا دقرآن پاك لوړ ذکر سوی آیات مبارك اودحدیث شریف په رڼا کښی بدنظری کوونکی ته درې بدلقبه ورکول کیږی

١ د الله او درسول ﷺ نافرمان

٢ د سترګو زناکار

٣ ملعون یعنی لعنتی

که چا ته پدې لقبو وویل سی نو څونه سپکاوی به وی. لهٰذا که غواړې چې ددې لقبونو څخه ځان وساتې نو دنظرحفاظت ضروری دی.ځینی خلګ وائی چې صاحبه نه می څه اخیستی دی نه می څه ورکړی دی صرف ورته ومی کتل، دا ملایانو بیکاره

په موږ پسی سوټی را اخیستی دی.اې خلګو ملایان مونه ځغله وی اللّٰه او رسول منع فرمایی. ملا مسئله نه جوړوی مسئله درته وائی لکه څنګه چی مو پورته قرآن او حدیث درته ذکرکړی دی، آیا دا دملا خبری دی؟ او زه درته وایم چی نه دی څه اخیستی اونه دی څه ورکړی، صرف ورته ودی کتل، که چیری دونه معمولی خبره ده نوبیا ولی ورته ګورې؟ مه ورته ګوره.

نودا معلوم سول چی په کتو سره ضرور څه اخلی اوڅه ورکوې په دغه خاطرخو ورته ګورې اوهغه حرام خوند او لذت دی چی دسترګو په ذریعه وه زړه ته حاصیلیږی اوپه هغه دزړه خانه خرابه سی.

داللّٰه تعالیٰ څخه دونه لیری کیدل بل په هیڅ ګناه کی نسته لکه څونه چی پدې ګناه کښی دی.دزړه قبله وربدله کی، دزړه رُخ (توجه) چی ۹۰ درجې داللّٰه تعالیٰ

طرف ته وو په بدنظرۍ ۱۸۰ درجې وګرځي يعنی داللّٰه تعالیٰ طرف ته شا اوهغې ښځې ته يې مکمل رُخ سو. اوس که لمونځ هم کوی نوهغه ښځه ئی مخته ده، که قرآن کريم وايی هم دامخ ته ده، که يوازی ناست يی هم دهغې طرف ته فکر وی. پرځای داللّٰه تعالیٰ اوس ئی هروخت دهغې ښځې خيال او فکر په زړه کی دی.

دزړه داسی بربادیدل په بل هیڅ ګناه کی نسته مثلاً لمونځ دی قضا کړی یا درواغ دی وویل یا یوڅوك دی په عذاب کړی نو دزړه رُخ (توجه) مثلاً ۴۵ درجې داللّٰه تعالیٰ څخه واوښتی. بیادی توبه وکښل، د حقداره څخه دی بخښنه وغوښتل نو دزړه رُخ بیرته داللّٰه تعالیٰ طرف ته صحیح سو مګر دبدنظرۍ ګناه داسی ده چی بنده داللّٰه تعالیٰ څخه بالکل غافله سی اوهغه حسن یا ښکلا یی په زړه کی ځای ونیسی. دځینو انسانانو خاتمه

هم په خرابه سول.

دکنزالعُمَّال حدیث دی اللّٰه تعالٰی په حدیث قدسی کی فرمائی

﴿ اِنَّ النَّظَرَ سَهُمٌ مِنْ سِهَامِ اِبْلِیُس مَسْمُوُمٌ مَنْ تَرَكَهَا مَخَافَتِیُ اَبْدَلْتُهٗ اِیُمَانًا یَّجِدُ حَلَا وَتَهٗ فِیُ قَلْبِهٖ ﴾

(کنزالعُمَّال ج۵ص۳۲۸)

ترجمه: نظرد ابلیس دغشو څخه یوغشی دی په زهرو کی وهل سوی چا چی زما دبیری څخه دغه ترك کړی ددې په بدله کی به وده ته داسی ایمان ورکم چی دهغه خوږوالی به پخپل زړه کی حاصل کړی.

یعنی هغه به واجد وی اوحلاوتِ ایمانی (خوږوالی دایمان) به دده په زړه کی موجود وی داخیالی، تصوری او وهمی دنیا نه ده، وحی الٰهی ده. دایی نه دی فرمایلی چی ته فکر وکه چی دایمان خوږوالی می وزړه ته راغلی

بلکه ﴿ يَجِدُ ﴾ يې فرمايلي دی چې ته به پخپل زړه کې داخوند حاصل کړې.

محترمو دوستانو عمل وکړی او وګوری زړه به يوداسی خوږوالی حاصل کړی چې ددنيا سلطنت او باچهی به ورته بې قدره سی.علامه ابوالقاسم قشيری رحمة الله عليه په رساله قشيريه کې ليکلي دی چې دنظر دحفاظت په حکم ورکولو سره الله تعالیٰ دسترګوخوند واخيستی مګر په عوض کې ئې دزړه غيرفانی (نه ختميدونکی) خوږوالی را کړی او ملّاعلی قاری رحمة الله عليه فرمائی

﴿ وَقَدْ وَرَدَاَنَّ حَلَا وَةَ الْاِيْمَانِ
اِذَا دَخَلَتْ قَلْبًا لَا تَخْرُجُ مِنْهُ اَبَدًا ﴾

(مرقاةج١ص٧٤)

ترجمه: حلاوتِ ايمانی(خوږوالی دايمان) چې کوم زړه ته داخل سی بيا هيڅکله نه ځينی وزی.

ملّاعلی قاری رحمة اللّٰه علیه ددې په تشریح کی فرمائی

﴿ فَفِيْهِ اِشَارَةٌ اِلٰی بَشَارَةِ حُسْنِ الْخَاتِمَةِ ﴾

(مرقاة)

اوپه دې کی دښې خاتمې زیری دی ځکه چی ایمان دزړه شخه وتلای نسی نوخاتمه هم پر ایمان کیږی .لهٰذا دنظر حفاظت دښې خاتمې ضمانت هم دی.

محترمو دوستانو نن سبا دا دښه خاتمې دولت پربازارو، پر هوائی میدانو او پر استادګاؤ باندی تقسیمیږی پردې ځایو باندی خپل نظرونه وساتئ اوپه زړه کی دحلاوتِ ایمانی(دایمان خوند) ذخیره کړی او دښې خاتمې ضمانت واخلی. پدې خاطر زه درته وایم که چیری نن سبا بې حیائی او بې پردګی ډیره ده نو ایمانی خوندونه هم بې شمیره دی. دسترګو حفاظت وکی او د ایمان خوندونه حاصل کړی.

④ د زړه حفاظت کول

دنظر دحفاظت سره دزړه حفاظت هم ضروری دی.
ځنی خلګ خو دنګاه چشمی حفاظت وکی لیکن
دنګاه قلبی حفاظت نه کوی یعنی دسترګو حفاظت خو
ئی وکی لیکن دزړه دسترګو حفاظت نه کوی اوپه زړه
کی دښایستو مخانو خیال په راوستلوسره حرام خوند
اخلی، ښه پوه سی چی داهم حرام دی اللّٰه تعالٰی فرمائی

﴿ يَعْلَمُ خَائِنَةَالْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى الصُّدُوْرُ ﴾ (الاية)

ترجمه: اللّٰه تعالٰی ستاسی دسترګو په غلاء او ستاسی
دزړو په رازو ښه خبردی. ته چی په زړه کی حرام
خوندونه اخلی اللّٰه تعالٰی په هغه خبردی.

دتیرو ګناهونوخیالات راتلل بد نه دی، راوستل ئی
بددی. که چیری غلط خیال راسی نو پرهغه باندی هیڅ
نیونه نسته مګر دخیال د راتللو وروسته په هغه کی مشغوله

کیدل یا دتیرو ګناهو په یادولو سره دهغه څخه خوند اخیستل یا دآینده ګناهو لاری جوړول یا دښځو خیال په زړه کی راوستل داټوله حرام دی او دالله تعالیٰ دناراضه کیدوسبب دی اوپه زړه کی دغلط خیالات راوستلو یو لوی تاوان داهم دی چی په دغه سره دګناهونو غوښتنی نوری هم ډیریږی چی بیا په دغه سره دبدن ټوله غړی په ګناهو کی د اخته کیدو قوی اندیښنه سته. الله تعالیٰ دی حفاظت راپه نصیب کړی اوددې حرامو کارو څخه مو دی وساتی.ددې څلورو حرامو کارو پریښولو په برکت به انشاءالله تعالیٰ دټولو ګناهو پریښول ورته آسانه سی.

پرپورته ذکرسوی څلوراعمالو باندی دتوفیق دپاره څلور تسبیحات

دپورته ذکرسوی حرامو اعمالو څخه دځان دساتلو

دپاره څلور وظیفې دی چی دهغه په ویلو سره روح قوی کیږی اوکله چی روح قوی سی نو بیا دګناهو څخه دځان ساتنه به ورته آسانه سی.

١ یوه تسبیح (١٠٠) واری لَآاِلٰهَ اِلَّا اللّٰه ووایه

دمشکوٰة شریف حدیث دی

﴿ لَا اِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ لَيْسَ لَهَا حِجَابٌ دُوْنَ اللّٰهِ ﴾

(مشکوٰة باب ثواب التسبیح والتیحمید والتهلیل والتکبیرص٢٠٢)

ترجمه: د **لَااِلٰهَ اِلَّااللّٰه** او دالله تعالٰی ترمینځ هیڅ پرده نسته.

کله چی بنده پرمځکه باندی داکلمه وایی نوعرش عظیم ته دهغه **لَااِلٰه** رسیږی. **لَااِلٰهَ اِلَّااللّٰه** دویلو طریقه دا ده چی کله **لَااِلٰهَ** وایاست نولږڅه فکروکی چی زما **لَا اِلٰهَ** عرش عظیم ته ورسیده اوکله چی **اِلَّا اللّٰه** وایاست نولږڅه

فکر وکی چی دعرش عظیم څخه دیو نورانی ستون په ذریعه دالله تعالیٰ نور زما زړه ته داخلیږی. لږڅه فکر وکی پردماغ باندی ډیر زورمه راولی. په اندازه د اته یا لس واری **لَااِلٰهَ اِلَّااللّٰه** ویلو ورسته **مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ** په ویلو سره کلمه شریفه پوره کی.

(۲) یوه تسبیح (۱۰۰) واری اللّٰه اللّٰه ووایه

پراول **اللّٰه** باندی **جَلَّ جَلَالُهٗ** ویل واجب دی یعنی کله چی په یوه مجلس کی دالله پاك نوم یاد سی نو یوواری جل جلاله ویل واجب دی. په محبت سره دالله نوم واخلی اوفکر وکی چی یوه ژبه زما په خوله کی ده او یوه ژبه زما په زړه کی ده او ددواړو څخه په یووخت کی دالله نوم راوځی او زما دهر وریښته څخه دالله نوم راوځی. لږڅه فکر کافی دی پردماغ باندی ډیر زورمه راولی.

(۳) یوه تسبیح (۱۰۰) واری استغفار ووایه

﴿ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِيْنَ ﴾

ترجمه: اې الله! زموږ ګناهونه وبخښې
اوپر موږ باندی رحم وکه ځکه چی
تر ټولو ډیر رحم کوونکی یی.

او دلته درحمت څلور تفسیره دی چی حضرت مولانا اشرف علی تهانوی رحمة الله علیه فرمایلی دی.

1 توفیقِ اطاعت

دګناهونو دناسیت په وجه دالله تعالیٰ دعبادت او فرمانبرداری توفیق ځینی واخیستل سی نوبنده دالله تعالیٰ څخه دبخښنی په غوښتلو سره د رحمت طلب کوی چی موږ ته بیرته دعبادت او خپل فرمانبرداری توفیق راکړی کوم چی زموږ څخه دګناهو په وجه واخیستل سو او اوس ماستا څخه دخپلو خطاوو بخښنه وغوښتله نولهٰذا بیرته

دا توفيق راته راکړې.

۲ پراخي د روزی

دګناهو په خاطر زموږ روزی هم تنګه سی نوبنده دبخښنی په غوښتلو سره دا غواړی چی زموږ روزی را پراخه کړې او برکت هم پکښی واچوې او دبرکت معنٰی ده ﴿قَلِيۡلٌ کَثِيۡرُ النَّفَعِ﴾ چی په تعداد کی لږ وی خو ګټه ئی ډیره وی.

۳ بی شمیره مغفرت

درحمت دريم تفسير دی بې حسابه مغفرت، اې اللّٰه! دقيامت په ورځ زموږ څخه حساب او کتاب مه اخله ځکه چی ستا رسول ﷺ فرمايلی دی ﴿مَنۡ نُوۡقِشَ عُذِّبَ﴾ دچاڅخه چی حساب وسو يعنی بحث او مباحثه ورسره وسوه نوهغه ته به عذاب

ورکول کیږی.پدې خاطر اې! اللّٰه دقیامت په ورځ زموږ بې حسابه مغفرت وکې.

۹ اول داخلیدل دجنت

درحمت ځلورم تفسیر دی جنت ته اول داخلیدل یعنی دبنده دطرفه څخه دا درخواست دی چی اې اللّٰه! ماستا څخه دچپلو ګناهونو بخښنه وغوښته اوس دقیامت په ورځ ماته سزامه راکوې بیله سزا او عذاب څخه ماته دجنت اول داخیلیدل راپه نصیب کړې.

(۴) یوه تسبیح (۱۰۰) واری درودشریف ووایه

هره ورځ سل واری درود شریف ووایاست

﴿صَلَّى اللّٰهُ عَلَى النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ﴾

دامختصر درود شریف هم په حدیث پاك کی راغلی دی اود درود شریف ویلو یو زړه وړونکې طریقه زموږ اول شیخ حضرت مولانا شاه عبدالغنی صاحب رحمة اللّٰه علیه

داسې راښولې وه چې د درود شريف دويلو په وخت کې دې دافکر وکې چې روضې مبارکې ته مخامخ ولاړيم او دآسمان څخه پرحضرت محمد ﷺ باندې چې درحمت بې شميره باران اورې دهغه څخه يو څو څاڅکې پرماهم مبتلې.

دقطب العالم حضرت مولانا رشيد احمد ګنګوهی رحمة اللّٰه عليه څخه يوچا پوښتنه وکړه چې اول استغفار ووايو او که درود شريف؟په جواب کې ورته وفرمايل چې اول مردار اوخيرن کالې پريولې او که عطر وهې؟ لهٰذا اول روح دګناهو دمرداريو څخه د استغفار په ذريعه پاك که بيا د درود شريف عطر ووهه.

پورته ذکرسوی تسبيحات په پابندی سره ويلو باندی زړه د نور څخه ډکيږی، په روح کی به طاقت پيداسی او دګناهونو د ظلمت (تاريکيو) څخه به يی

وحشت کیږی.هم دغه فرق دی د ذاکر او دغیر ذاکر په مابین کی، چی د ذاکر څخه کله ګناه وسی نوهغه ته ژر دظلمت(تاریکې) احساس پیدا سی ځکه چی هغه دنور خاوند دی، دظلمت په راتللو سره بې قراره سی. پدې خاطر ژر دالله تعالیٰ څخه دعفوه په غوښتلو او دګناهونو دتلافی په کولو سره بیرته نور دالله تعالیٰ سره بحال کړی او غیر ذاکر په مثل دړانده دی چی هغه ته دتاریکې احساس هم نه پیدا کیږی.

لهٰذا پردې تسبیحاتو په پابندی سره عمل کولو باندی انشاء الله تعالیٰ په روح کی به دنفس او شیطان سره دمقابلې زبردست قوت پیداسی او دپورته ذکر سوی حرامو اعمالو څخه دځان ساتنه ورته آسانه سی او یوه ورځ به داسی راسی چی دګناه کولو جرأت به ئی نه وی او دګناهونو څخه دځان پرساتنه باندی دالله تعالیٰ دوستی موقوف ده.

اللّٰه تعالٰی فرمائی

﴿اِنْ اَوْلِيَآءُ هٗ اِلَّاالْمُتَّقُوْنَ﴾

ترجمه: یعنی زما هیڅ دوست نسته مګر صرف هغه بندګان چی ګناه نه کوی.

نوراته معلومه سوه چی داللّٰه تعالٰی ددوستی بنیاد تقویٰ ده حتٰی چی داللّٰه تعالٰی دولایت ترټولو لوړمقام صدیقیت هم پرتقویٰ باندی موقوف دی.هرڅوك چی هرڅونه ډیرتقویٰ داره دی هغونه لوړ دخدای دوست دی ځکه چی دګناهونو څخه دځان په ساتنه کی زړه غمجن سی او دصبر تریخ غړپ تیرول غواړی نو پر دغه غم باندی اللّٰه تعالٰی دخپلی دوستی عظیم (لوی) انعام ایښی دی .

اللّٰه تعالٰی دې دعمل توفیق راکړی ،کامله تقویٰ دی راپه نصیب کړی او بیله دحق دغوښتنی فقط په خپل مهربانی سره موږ ټوله دولایتِ صدیقیت وانتها ته ورسوی (آمین)

آفتابت بَرحدث هامی زند
لُطفِ عَامِ تو نمی جوید سَند

اې اللّٰه! ستا لمر پرنجاستونو هم لوېږی نوهغه هم خپل دفیض ځخه نه محرومه کوی ځکه چی ستا مهربانی قابلیت ته نه ګوری. نوبیا دخپل مهربانی یونظر پردې نااهله باندی هم واچوې اوپه جذب کولو سره یې خپل وګرځوې آمین.

دوې مراقبې ساتونکی د ولایت

دوې مراقبې داسی دی چی څوک یې وکی انشاء اللّٰه تعالٰی دکبر دناجوړی ځخه به په امان وی ځکه چی دکبر ناجوړی دونه خطرناکه ده چی په حدیث شریف کی راغلی دی چی دچا په زړه کی زره غوندی کبر وی هغه جنت ته نسی تلای.دې ناجوړۍ ابلیس مردود کړی کله چی ده وویل

﴿ اَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ﴾

زه ترآدم علیه السلام بهتر یم

﴿ خَلَقْتَنِىْ مِنْ نَارٍوَّخَلَقْتَهٗ مِنْ طِيْنٍ ﴾

زه دی د اوره پیداکړی یم اوهغه دی
دختو ځخه پیداکړی دی

او د اور زور پرخاوری باندی لوړ دی.په دغه کی ده خبیث بې ځایه اعتراض پراللّٰه تعالٰی باندی وکی چی ته افضل دفاضل ومخته کښنته کوې.بس هرځوك چی د ابلیس پرنقشِ قدم باندی ځی یعنی دچا په زړه کی چی تکبر وی خطره ده چی داللّٰه تعالٰی د درباره ځخه وترټل (مردود) سی. پدې خاطر لاندی ذکر سوی مراقبې انشاء اللّٰه تعالٰی دمردودیدو ځخه دحفاطت ضمانت دی ځکه چی ددې په برکت سره انشاءاللّٰه تعالٰی په زړه کی تکبرنسی پیدا کیدای. بس دا مراقبې داللّٰه تعالٰی د دوستی

او ولایت د اعمالو ساتونکی دی ځکه چی هرڅونه
نیکیانی ګټل ضروری دی هغونه هم دهغو ساتنه
ضروری ده.

اوس که څوك ووائی چی دمراقبې څه ثبوت سته
نو زموږ شیخ حضرت مولانا شاه عبدالغنی صاحب
رحمة اللّٰه علیه وفرمایل چی دمراقبې دلیل دا حدیث
شریف دی

﴿ رَاقِبِ اللّٰهَ تَجِدْهُ تُجَاهَکَ ﴾

داللّٰه تعالٰی فکرو که ته به هغه خپل مخ ته ووينې.

اولیاء کرام چی کومه مراقبه په خلګوکوی دهغه
مقصد هغه دی چی په حدیثِ احسان کی ذکر سوی دی

﴿ اَنْ تَعْبُدَ اللّٰهَ کَاَنَّکَ تَرَاهُ ﴾ الخ

داللّٰه تعالٰی داسی فکر پیداسی لکه ته چی اللّٰه ته
ګورې اوچاته چی داسی کیفیت حاصل سی نوبیا هغه

ګناه څنګه کوی اوڅوك چی دګناهونو څخه وساتل سو
هغه به دالله تعالیٰ دوست سی ځکه چی دولایت بنیاد
تقوا ده

﴿ کَمَا قَالَ اللّٰهُ تَعَالیٰ: اِنْ اَوْلِیَآءُ هٗ اِلَّاالْمُتَّقُوْنَ ﴾

اللّٰه تعالیٰ فرمائی چی زما هیڅ دوست
نسته مګر صرف متقی بندګان.

مګرنن سبا ځینی جاهل صوفیان، نابلده او ګمراه رقمه
خلګ چی کومی مراقبې په خلګوباندی کوی مثلاً په
ساعتوفکرپه وهل چی درنا ټکی په غټیدو سره په مختلفو
رنګو تبدیل سو یا دمځکی څخه په هوا یم یا ساکت
کښینه او فکروکه ترڅو چی نور دمځکی څخه ترآسمانه
ونه وینې حتیٰ چی خلګ ددې جاهلانه مراقبو څخه
لیونیان سوی دی.لهٰذا ښه ځان پوه کی چی داسی مراقبې
هیڅ کله مطلوب نه دی. پدې خاطردمراقبې مقصد می

لوړ بیان کې چې دالله تعالیٰ فکر په زړه کې داسې ټینګ سې چې دالله تعالیٰ د نافرمانۍ د اعمالوڅخه حفاظت وسې ځکه چې د نافرمانۍ په اعمالو باندې بنده دالله تعالیٰ د ولایت اودوستۍ څخه محرومه سې.

① اوله مراقبه

مَااَصَابَکَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ

اوله مراقبه دا ده چې کله یونیك عمل درڅخه وسې نوهغه خپل کمال ونه بولې، دالله تعالیٰ عطاء یې وبوله اوداکومه خیالي خبره نه ده حقیقت دی. الله تعالیٰ فرمائی

﴿ **مَااَصَابَکَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ** ﴾ الخ

کله چې ستا څخه یوه نیکی وسې مثلاً ښه تقریر وسې، ښه لیکنه وسې، ښه تدریس وسې، تبلیغ وسې، دښځو څخه دنظر حفاظت، زړه او دجسم دساتلو توفیق وسې، دالله تعالیٰ په لارکې د خرڅولو توفیق وسې یعنې

کومه حسنه ،کومه نیکی یا کوم ښه کار درڅخه وسی نو اللّٰه تعالیٰ په قرآن پاك کی فرمایی او د کبرعلاج نازله وی چی دغه خپل کمال مه بوله ﴿ فَمِنَ اللّٰه ﴾ دا داللّٰه تعالیٰ عطاء ده، دا دده مهربانی ده، دده فضل دی.د درختی په ریښو کی امبار وی دهغه امبار څخه که خوشبویه ګل پیداکیږی نوآیا دا د امبارو کمال دی؟ که د امبارو کمال وای نو ګل به بدبویه پیداکیدای لیکن دبدبویه امبارو څخه خوشبویه ګل پیداکیدل دا داللّٰه تعالیٰ عطاء او دهغه کمال دی. دارنګه زموږ پیدایښت د ﴿ ماء مهین ﴾ څخه سویدی، دپلار منی او دمور دحیض مرداره وینه زموږ تعمیری مواد دی.

لهٰذا دبد اعمالو کیدل زموږ دفطرت څخه لیری نه وه لیکن دديِ مرداری مادیِ څخه پاك اعمال کیږی نو دا ﴿ فَمِنَ اللّٰه ﴾ دی داللّٰه تعالیٰ عطاء دهغه فضل دهغه رحمت او دهغه کمال دی.که خاوری بریښنی نودا

دخاورو کمال نه دی دلمر دشعاعو کمال دی لمرکه خپلې شغلې دخاورو څخه ایسته کی نوخاوری به بې نوره سی.

﴿ ماَ اَصَابَکَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ﴾

کی اللّٰه تعالیٰ دتکبر او دخودبینی علاج وفرمایلی چې خپله کومه نیکی خپل ذاتی کمال مه بوله بلکه دا داللّٰه تعالیٰ عطاء ده، داللّٰه تعالیٰ توفیق دی، داللّٰه پاك کومك دی.لکه څرنګه چې پلار دزوی لاس ونیسی اوپرکاغذ باندی یوڅه په ولیکی بیا ورته ووائی چې واه زما زویه تاخو ډیر ښه خط ولیکی ، بس همدا حال زموږ دنیکیو دی چې اللّٰه تعالیٰ خپله توفیق راکوی اوبیا هغه زموږ طرف ته منسوب کړی.

دنیکیو توفیق ورکول هم داللّٰه تعالیٰ مهربانی ده اوهغه زموږ طرف ته منسوب کول دا پرمهربانی باندی مهربانی

ده. زموږ شیخ حضرت شاه عبدالغنی صاحب رحمة اللّٰه علیه به فرمایله چی اللّٰه تعالیٰ چی دا فرمایلی دی

﴿ جَزَاءً مِّنْ رَّبِّکَ عَطَاءً حِسَابًا ﴾

ترجمه: دا بدله به ورکول کیږی چی کافی انعام به وی ستا درب دطرفه څخه.

نو زموږ دمحدوده عمل جزاء غیر محدوده څنګه کیدلای سوای بس دا جزاء فرمایل هم دهغه عطاء ده. معلوم سول چی دګناهونو څخه دځان ساتلو، دنیك اعمالو، داللّٰه تعالیٰ دیاد چی دا توفیق دی، دا ټول داللّٰه پاك عطاء ده دهغه احسان دی، دهغه مهربانی ده زموږ کمال نه دی.

دغه رنګه چی زموږ څخه کومی خطاوی او ګناه کیږی نو په دا بل آیت کی اللّٰه تعالیٰ فرمائی

﴿ وَمَا اَصَابَکَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَّفْسِکَ ﴾

اوستا څخه چې کومه ګناه وسی هغه ستا دنفس شرارت دی، ستا دنفس حرارت دی، ستا دنفس جسارت دی، حماقت دی، نجاست دی، غلاظت دی. اللّٰه تعالیٰ خودنیك اعمالوحکم ورکوی او دبدی څخه دځان ساتنی حکم ورکوی، داللّٰه تعالیٰ وطرف ته دګناه نسبت کول کفردی. لهٰذا اللّٰه پاك فرمائی کومه ګناه چې ستا څخه وسی هغه دخپل نفس خطا وبوله چې پرهغه باندی په شرمنده کیدو سره زما څخه بخښنه وغواړې. ﴿اِسۡتَغۡفِرُوۡا رَبَّكُمۡ﴾ کی دبخښنی دغوښتلو حکم دی مګر دلته یې رب (پالونکی) ولی وفرمایل؟

پدې خاطرچې پالونکی دخپل پاللی شی سره محبت لری او پالل سوی شې دخپل پالونکی سره محبت لری، دغه وجه ده چې کوچنې دخپل مور په شا پسې وی ځکه چې ورمعلومه ده چې مور ما پالی، حیوان وساته نو

هغه هم په شا پسې وي ځکه چې ورمعلومه ده چې ده زه پاللی یم درب په فرمایلو کې د دواړو محبتو ثبوت دی. درب په فرمایلو سره یې دا راوښوول چې زما خو ستا سره محبت دی چې دی ، مګر ستا هم زما سره محبت دی. محبت د دواړو جانبه څخه کیږي.

اللّٰه پاك دمغفرت امید راکوي ځکه چې زه ستا سره محبت لرم ، زما څخه بخښنه وغواړه زه به تا وبخښم ﴿ اِنَّهٗ كَانَ غَفَّارًا ﴾ زه ډیر زیات بخښونکی یم زما څخه ولې ناامیده کیږې.

بس هره نیکی داللّٰه تعالیٰ عطاء اوهره ګناه دخپل نفس خطاء وبوله، پرعطاء باندې شکرګذاره اوپرخطا باندې شرمنده اوسه. څوك چې دعطاء اوخطا په مابین کې وي دتکبرڅخه به ساتلی وي او څوك چې دتکبر څخه په امان وي هغه به انشاء اللّٰه د مردودیدو څخه محفوظه وي.

دوهمه مراقبه

خپل ځان ترټولو کم سنجولو مراقبه

دوهمه مراقبه ده چې خپل ځان ترټولو کم وبوله اوټوله ترځان ښه وبوله لکه څنګه چې حکیمُ الامت مولانا اشرف علی تهانوی رحمة اللّٰه علیه فرمائی چې زه ترټولو مسلمانانو کمتریم فی الحَال اوترټولو کافرانو اوحیواناتو کمتریم فی المآل.لهٰذاهرشخص ته دخپل ځان په باره کې دافکرکول لازم دی چې هرمسلمان فی الحَال ترماښه دی یعنی په موجود حال کې هر مسلمان ترماښه دی که څه هم هغه هرڅونه ګناهګاره، شرابی،کبابی او زانی وی، زه هر مسلمان ترځان ښه بولم ځکه چې ممکنه ده چې سربیره پر ګناهونو دهغه یوعمل داللّٰه پاك په دربار کې قبول سوی وی او دقیامت په ورځ اللّٰه تعالیٰ هغه وبخښی او زما یوعمل

دالله پاك په دربار کی ضبط سوی وی او دهغه په وجه زما پرتهولو نیکیو باندی خاوری واوړی او زما نیونه وسی. بس داګمان قایم که دتکبر څخه دنجات دپاره داګمان کول کافی دی، دخپل کمتری یقین کول فرض نه دی په ګمان سره کار کیږی.

او ترټولو کافرانو او حیواناتو څخه ځان کم وبوله فی المآل یعنی په اعتبار د انجام زه ترکافرانو او حیواناتو کمتریم ځکه چی اوس دخاتمې علم نسته چی زما خاتمه څنګه لیکلې ده که دکافر خاتمه پرایمان وسوه نو دټوله ژوند دکفر عفوه به ورته وسی اوهغه به جنت ته ولاړسی اوماته دخپل خاتمې علم نسته چی پرکوم حال به وسی.

لهٰذا ترڅوپوری خاتمه پرایمان باندی ونه سی زه ترکافر ځان څنګه ښه وبولم. لهٰذا ترڅوپوری پرایمان باندی خاتمه ونه سی تر ټولو کافرانو زه کمتره یم او

دحیواناتو څخه خو کوم حساب کتاب نه اخیستل کیږی. لهذا ترڅوپوری خاتمه پرایمان باندی ونه سی نو زه ترحیواناتو هم کمتره یم.

لهٰذا دتکبر څخه دحفاظت دپاره سهار او ماښام دا جمله وایاست چی یااللّٰه زه ترټولومسلمانانو کمتریم فی الحال او ترټولو کافرانو او حیواناتو کمتر یم فی المآل. اللّٰه تعالیٰ دی دعمل توفیق راکړی آمین.

قرآن پاك دصحیح ویلو کوښښ

په وارو وارو می دا عرض کړیدی چی دقرآن شریف حروف دصحیح کولو کوښښ وکړی . په خپلوخپلو حلقو کی په یوه قاری صاحب باندی د قرآن شریف حروف درست کړی.ځینی داسی غلطئ دی چی ګناه کبیره دی. په لحنِ جلی کی حروف تغیرخوری، پدې خاطر قرآن شریف صحیح ویل ډیر ضروری دی.

حکیمُ الامت مولانا اشرف علی تهانوی رحمة اللّٰه علیه په لوی لوی علماؤ باندی په تهانه بهون (خپله خانقاه) کی نورانی قاعده (سپاره) وویل بیائې بیعت کړل صحیح تلاوت کول دومره ضروری معامله ده. پدې خاطرعرض درته کوم چی دا معمولی خبره مه بولی، که دیوه شاعرکلام څوك غلط ووایی نوهغه څونه ناراضه کیږی او د اللّٰه تعالیٰ کلام چی څنګه دی زړه غواړی هغه سی به یی وایی؟ لږ دفکرخبره ده چی د اللّٰه تعالیٰ کلام دعظمت څه ډك دی.

حکیمُ الامت مولانا اشرف علی تهانوی رحمة اللّٰه علیه فرمائی چی روزانه ته نیم ساعت پر یوه قاری صاحب سبق وایه نوانشاء اللّٰه تعالیٰ په دوو میاشتو کی به د قرآن شریف د الفاظو درسته اداینه وکړې.

